

Το προηγούμενο τεύχος του περιοδικού μας ήταν αφιερωμένο αποκλειστικά σχεδόν στο ΒΥΡΣΟΔΕΨΕΙΟ, ένα θέμα επίκαιρο και καυτό, που μέχρι να διευθετηθεί οριστικά και σύμφωνα με τη λαϊκή βούληση, θα κρατά το Λαό της Κόνιτσας και των γύρω χωριών σε διαρκή επαγρύπνηση.

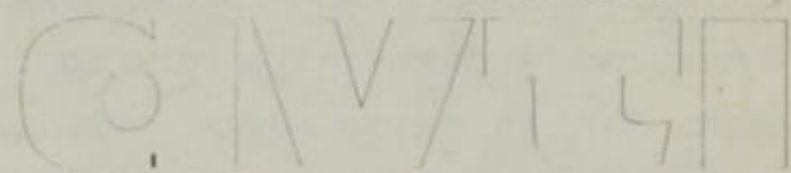
Η μετατροπή του βυρσοδεψείου είναι αίτημα που αφορά όλους ανεξάρτητα από κομματικές ή άλλες διαφορές και αυτό επιβεβαιώθηκε για μια ακόμη φορά με τις τελευταίες κινητοποιήσεις και κυρίως με τη συμμετοχή στην απεργία που πραγματοποίησε ο εμποροεπαγγελματικός σύλλογος στις 21/10/1987.

Το ότι ο κόσμος αυτός για επτά και πλέον χρόνια (από το 1980) με συνέπεια και συνέχεια κρατά αμείωτη την αγωνιστικότητά του και αναλλοίωτες τις θέσεις του για την ανάπτυξη της περιοχής φανερώνει την πίστη που στο δίκαιό του αγώνα που διεξάγει και την αποφασιστικότητά του να μη δεχθεί να κάνει πίσω.

Για τους λίγους, που χωρίς να διαφωνούν με την ιδέα απομάκρυνσης του βυρσοδεψείου, προβάλλουν τη δυσκολία από το γεγονός ότι οι εργασίες έχουν προχωρήσει, μια απάντηση υπάρχει: ΠΟΤΕ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΡΓΑ. Εγκληματικό θα είναι αν έστω και την τελευταία στιγμή οι αρμόδιοι δε συναισθανθούν τη σοβαρότητα του προβλήματος και δεν προχωρήσουν στη λήψη της γενναίας απόφασης: «ΟΧΙ ΣΤΟ ΒΥΡΣΟΔΕΨΕΙΟ ΝΑΙ ΣΤΗ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΤΟΥ».

Η ευαισθησία μας απέναντι σ' ένα περιβάλλον που καθημερινά υποβαθμίζεται σε βαθμό επικίνδυνου για τη ζωή μας από χίλιες δυο αιτίες, όπως αλόγι-

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

Περίοδος Β' Τεύχος 200 Παρασκευή 14 Μαΐου 1982

Δελ. 40

Αλλαγή ή
Οικολογική
καταστροφή;

Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ
ΤΗΣ
ΚΟΝΙΤΣΑΣ

στη χρήση φυτοφαρμάκων, ανεξέλεγκτη λειτουργία ζωικών μονάδων, ραδιενέργεια κ.α, δε χωράει συμβιβασμούς.

Η φύση, αντιδρώντας στο βιασμό της, μας στέλνει καθημερινά προειδοποιητικά μηνύματα: Παθολογικές καταστάσεις άγνωστες μέχρι τώρα, ασθένειες ανίατες, θάνατοι αιφνίδιοι κι ανεξακρίβωτοι ... και όλα αυτά τα μηνύματα οι Κονιτσιώτες τα έχουν πάρει.

Οι κάτοικοι της επαρχίας Κόνιτσας δνε πρόκειται να παζαρέψουν την υγεία και τη ζωή την προσωπική και των παιδιών τους γιατί κάποιος επιχειρηματίας επιδιώκει το εύκολο και γρήγορο κέρδος.

Δεν πρόκειται να υποστείουν την αγωνιστική τους σημαία στη λογική του «σφάζει με, αγάμ', ν' αγιάσω».

το βυρσοδεψείο δεν έχει μέλλον στο προσκέφαλό μας.

Σ.Ε.

Είναι συγκινητικό οι κάτοικοι μιας μικρής κοινωνίας να διεξάγουν σκληρό αγώνα για να σώσουν τον τόπο τους σήμερα, που τα πάντα έχουν γίνει εμπόρευμα. Είναι ίσως ρομαντικό να θεωρείς τον τόπο σου ιερό, αναπόσπαστο κομμάτι της ζωής σου, σήμερα, που οι αξίες πουλιούνται κι αγοράζονται και η φύση γίνεται αντικείμενο ληστρικής εκμετάλλευσης στο όνομα του πολιτισμού του 20ου αιώνα. Όμως υπάρχουν άνθρωποι που γι' αυτούς πολιτισμός είναι ο σεβασμός στον άνθρωπο και το φυσικό περιβάλλον, η μετρημένη και προγραμματισμένη εκμετάλλευση, της γης και των αγαθών της. Σίγουρα δεν είναι πολιτισμός να μετατρέπεις στο διάβα σου τόπους ζωντανούς σε στέρφες εκτάσεις. «Όταν μαγαρίζεις συνέχεια το στρώμα σου κάποια νύχτα θα πλαντάξεις από τις μαγαρισιές σου» είχε πει προφητικά τον περασμένο αιώνα ο Σιάτλ, αρχηγός φυλής Ινδιάνων, καθώς έβλεπε την άπληστη διάθεση του ανθρώπου να κερδίσει από τα πάντα.

Ένα μήνυμα για το σύγχρονο και τον αυριανό κόσμο είναι και ο αγώνας του Κονιτσιώτικου λαού ενάντια στο Βυρσοδεψείο και πιστεύουμε πως έχουμε την υποχρέωση να τον παρουσιάσουμε μέσα από το περιοδικό μας συνεχίζοντας από το σημείο που σταματήσαμε στο προηγούμενο τεύχος.

Από τον Αύγουστο του '87 οι μαζικοί φορείς της Κόνιτσας και της γύρω περιοχής συνεχίζουν τον αγώνα χωρίς τη συμπαράσταση του Δήμου του οποίου η θέση παραμένει ερμαφρόδιτη. Γίνονται ενημερωτικές συζητήσεις, επαφές με Υπ/γεία, Νομαρχία, ειδικούς επιστήμονες, κατοίκους άλλων περιοχών που έχουν το ίδιο πρόβλημα.

Καθοριστική για την πιο πέρα πορεία ήταν η σύσκεψη της 5 - 10 - 87 στο Δημαρχείο στην οποία πήραν μέρος ο

Νομάρχης, ο Δήμαρχος, το Δημοτικό Συμβούλιο, εκπρόσωποι του εργοστασίου και οι μαζικοί φορείς της Κόνιτσας. Στη σύσκεψη αυτή ο καθένας πήγε με διαφορετική διάθεση. Ο κ. Νομάρχης με τους υπηρεσιακούς παράγοντες της Νομαρχίας και τους εργοστασιάρχες με την πρόθεση να μεταπείσουν τους φορείς.

Οι φορείς για να συζητήσουν τρόπους απομάκρυνσης και μετατροπής του εργοστασίου και ο Δήμος (δηλ. Δήμαρχος και η πλειοψηφία) αποφασισμένος να μείνει απλός παρατηρητής, αποποιούμενος της ευθύνης του. Οι πρώτες λέξεις του Νομάρχη δεν άφησαν καμιά αμφιβολία για τις προθέσεις του: «Ήρθαμε να σας ενημερώσουμε, γιατί η άγνοια είναι αυτή που φέρνει φοβία». Σε όλη τη διάρκεια της εισήγησής του προσπάθησε να αποδείξει πως το εργοστάσιο με βιολιγικό καθαρισμό και την αγαθή διάθεση των Βιομηχάνων θα είναι πηγή πλούτου για την περιοχή.

Η απάντηση των φορέων του μαζικού κινήματος της Κόνιτσας ήταν: «Δεν ήρθαμε στη σύσκεψη με σκοπό ούτε να συζητάμε ούτε ν' αλλάξουμε άποψη, μιας και αυτή την έχουμε εκφράσει με το δημοψήφισμα του '82 και δεν έχουμε το δικαίωμα να την παζαρεύουμε ούτε με τον εκάστοτε νομάρχη, ούτε με τον επιχειρηματία, αλλά σκοπός μας είναι η εξεύρεση των τρόπων για τη μετατροπή του βυρσοδεψείου. Όσο για την ανάγκη της ενημέρωσής μας είναι φυσικό να μη την έχουμε αφού 8 χρόνια ενημερωνόμαστε για το θέμα από πιά αντικειμενικούς φορείς».

Στη συνέχεια μη αποδεχόμενοι το θέμα της σύσκεψης αποχώρησαν και κατέθεσαν ψήφισμα - καταγγελία το οποίο έχει ως εξής:

ΨΗΦΙΣΜΑ — ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ

Εμείς οι φορείς της επαρχίας Κόνιτσας και των Ιωαννίνων αποχωρούμε από τη σύσκεψη της 5 - 10 - 87 με θέμα το Βυρσοδεψείο, γιατί ο κ. Νομάρχης Ιωαννίνων με την αρχική του τοποθέτηση προδίκασε το αποτέλεσμα της συζήτησης, εφόσον ήρθε ως επίκουρος των εργοστασιαρχών για να μας ενημερώσει και να μας πείσει ότι το συγκεκριμένο εργοστάσιο δε θα βλάψει την περιοχή.

Ο κ. Νομάρχης με τη στάση του ασέβησε προς τη δηλωμένη απόφαση τον Κονιτσιώτικου λαού που εκφράστηκε με το δημοψήφισμα του 1982, στο οποίο έφτασε μετά από πλήρη ενημέρωση.

Καταγγέλλουμε τη στάση αυτή καθώς και την Κυβέρνηση που αγνοούν το λαό της Κόνιτσας, που κάνοντας πράξη τα μηνύματα της λαϊκής συμμετοχής, έχει δρομολογήσει άλλους τρόπους ανάπτυξης της περιοχής ορθόδοξους και μη καταστρεπτικούς. Τρεις εταιρείες Λαϊκής Βάσης προσπαθούν να αξιοποιήσουν τις πλουτοπαραγωγικές πηγές του τόπου και η προσπάθεια τους σκοντάφτει στα γρανάζια της γραφειοκρατίας.

Για μας η ανάπτυξη της περιοχής μας πρέπει να βασίζεται στη Γεωργία, κτηνοτροφία, ορθόδοξη βιομηχανική ανάπτυξη, Τουρισμό, εκμετάλλευση δασικού πλούτου και αξιοποίηση ιαματικών πηγών. Αρνούμαστε την «Προσφορά» του επιχειρηματία που ποντάροντας στο πρόβλημα της ανεργίας, έρχεται αυτόκλητος σωτήρας να σώσει τον τόπο μας, ενώ γνωρίζουμε ότι ήρθε διωγμένος από αλλού.

Δηλώνουμε ότι θα παλέψουμε με κάθε μέσο για τη δικαίωση των αγώνων μας δηλ. τη μετατροπή του εργοστασίου σε άλλη παραγωγική μονάδα που να σέβεται το περιβάλλον και τον άνθρωπο.

Καθιστούμε υπεύθυνο τον κ. Νομάρχη και το Δήμο Κόνιτσας για την εξέλιξη των πραγμάτων που δεν αποκλείει και δυναμικές λύσεις.

Καταγγέλλουμε ακόμη τους οργανωτές της «συνάντησης» γιατί αγνόησαν επιδεικτικά τις Κοινοτικές αρχές των γύρω χωριών και φορείς άμεσα ενδιαφερομένους.

Οι φορείς

Εταιρεία Λαϊκής βάσης Κόνιτσας
Σύλλογος Δασκάλων και Νηπιαγωγών Κόνιτσας
Σύλλογος Γονέων και κηδεμόνων Γυμνασίου
Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Α. και Γ. Δημοτικού
Δημοτικός Συνδυασμός: Ανανέωση - Συμμετοχή - Ανάπτυξη)
Δημοτικός Συνδυασμός: και Δημοκρατική Κίνηση Κόνιτσας

Νομαρχιακός Σύμβουλος

Εξωραϊστικός Σύλλογος
Γεωργικός και Αγροτικός Συνεταιρισμός
Σωματείο Οικοδόμων Κόνιτσας
Σύλλογος Γυναικών Κόνιτσας
Εμποροεπαγγελματικός Σύλλογος
Σύλλογος αλιέων και Προστασίας Περιβάλλοντος Κόνιτσας
Κυνηγετικός Σύλλογος

Τ.Ο ΠΑΣΟΚ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

Κ.Ο ΚΚΕ

Κοινότητα Νέων Κόνιτσας
Πρόεδρος Κοινότητας Μαζίου
Πρόεδρος Κοινότητας Καλλιθέας
Αδελφότητα Καλλιθέας
Εξωραϊστικός Σύλλογος Πηγής
Περιοδικό «ΚΟΝΙΤΣΑ»
Εργατικό Κέντρο Ιωαννίνων
Σύλλογος Προστασίας Περιβάλλοντος Νομού Ιωαννίνων
Σύλλογος Ερασιτεχνών αλιέων Ιωαννίνων

Από το σημείο αυτό ο αγώνας κλιμακώνεται. Οι φορείς που υπογράφουν το ψήφισμα με πρωτοφανή δυναμισμό, οργανώνονται και προχωρούν βάσει προγράμματος. Κάθε βράδυ 7 -10 στην αίθουσα του Εξωραϊστικού Συλλόγου γίνονται συναντήσεις, άμεσα θιγόμενες γειτονικές κοινότητες Καλλιθέας, Κλειδωνιάς, Μαζίου, Αετόπετρας, Ηλιόρραχης, ενημερώνουν και παίρνουν την έγκριση από τους κοινοτάρχες και τους κατοίκους για την συνέχιση του αγώνα.

Γράφονται και στήνονται πανώ ρίχνονται φεΐγ - βολάν, στέλνονται κείμενα στις εφημερίδες. Καλείται η ΕΡΤ και κάνει ρεπορτάζ στις 21 -10 - 87 για την εκπομπή «Τρεις στον αέρα», το οποίο τελικά δεν προβάλλεται. Φαίνεται πως οι υπεύθυνοι της εκπομπής περισσότερο ενδιαφέρονται για την πεθερά του Μειμαράκη και όσα συμβαίνουν στο κέντρο, και λιγότερο για τον αγώνα των κατοίκων της περιφέρειας.

Ο εμποροεπαγγελματικός Σύλλογος αποφασίζει να κατέβει σε γενική απεργία. Έτσι η αγορά της πόλης παρέλυσε στις 21 - 10 - 87 αφού τα καταστήματα παρέμειναν κλειστά. Οι μαθητές του Τεχνικού και του Γενικού Λυκείου κάνοντας αποχή από τα μαθήματα τους δηλώνουν την αντίθεση τους στην καταστροφή της Κόνιτσας. Κρατώντας πανώ κάνουν πορεία διαμαρτυρίας και καταθέτουν στο Δημαρχείο το πιο κάτω ψήφισμα:.

Ψήφισμα — Καταγγελία

Εμείς οι μαθητές του Γενικού και Τεχνικού Λυκείου Κόνιτσας εκφράζουμε την αντίθεσή μας για τη στάση της Κυβέρνησης στο ζήτημα του Βυρσοδεψείου. Το Βυρσοδεψείο απειλεί το μέλλον εμείς είναι ηθικό χρέος μας να αντισταθούμε με κάθε τρόπο στην εγκατάστασή του.

Είναι γνωστοί οι κίνδυνοι που απειλούν την επαρχία της Κόνιτσας από την εγκατάσταση του Β. 500 μέτρα έξω από την πόλη που είναι από πιο ζωντανές και ακμαίες του Νομού. Αίτημά μας δεν είναι να τεθούν εμπόδια στην οικονομική ανάπτυξη του τόπου αλλά στην οικολογική καταστροφή. Προτείνουμε τη μετατροπή του Β. σε άλλη οικονομική αναπτυξιακή μονάδα παραγωγής. Καταγγέλλουμε τη στάση ορισμένων καθηγητών του Γενικού Λυκείου και όλων αυτών που μας εμπαίζουν και μας προκαλούν.

21/10/87

Η συμμετοχή του κόσμου και ιδιαίτερα των παιδιών είναι συγκινητική. Συμπαράσταση στον αγώνα ενάντια του βυρσοδεψείου δηλώνουν οι σύλλογοι των καθηγητών Γυμνασίου, Γενικού, και Τεχνικού Λυκείου με έγγραφα που κοινοποιούν στο Δήμο και το Νομάρχη. Οι μαθητές του Γυμνασίου συμμετέχουν με διαμαρτυρία στο Δήμο Κόνιτσας ο οποίος μένοντας ασυγκίνητος τηρεί σιγήν ιχθύος.

Καρπός των συντονισμένων προσπαθειών των φορέων είναι η συνάντησή τους στις 28 - 10 - 87 με τον Υπουργό Εξωτερικών κ. Παπούλια και τους βουλευτές του Νομού Γκλίναβο και Λούλη, στο Δημαρχείο της Κόνιτσας. Εκεί ο κ. Παπούλιας τόνισε πως «υπάρχει δέσμευση της Κυβέρνησης να μη λειτουργήσει σ' αυτή την ιδιαιτέρου κάλλους περιοχή μια επιχείρηση που δε συμβιβάζεται με το περιβάλλον» και μεταφέρει το πολιτικό μήνυμα «πρέπει να βρεθούν ρεαλιστικές λύσεις για να αποτραπεί η λειτουργία του εργοστασίου αυτού, που ρυπαίνει και θα καταστρέψει τον τόπο και όλοι από κοινού να παλαίψουμε για το σκοπό αυτό».

Η συζήτηση που ακολούθησε ήταν ήρεμη και επικεντρώθηκε στο θέμα της μετατροπής του Βυρσοδεψείου. Μίλησαν εκπρόσωποι Φορέων και μεμονωμένα άτομα και διατυπώθηκαν αρκετές προτάσεις τις οποίες ο κ. Παπούλιας άκουσε με προσοχή Ενδεικτικά σημειώνουμε:

Ο Δήμαρχος κ. Γουσγούνης πρότεινε να χρησιμοποιηθεί το κτίριο ως παράρτημα του εργοστασίου ξυλείας. Ο κ. Γκότζος πρότεινε, ο επιχειρηματίας να κάνει την κατεργασία των δερμάτων σε άλλο χώρο, μακριά από κατοικημένη περιοχή και το εδώ κτίριο να χρησιμοποιηθεί για την β κ γ επεξεργασία.

Ο Πρόεδρος της Κλειδωνιάς κ. Τζιουβίλλας τόνισε: «Να μεταφερθεί το εργοστάσιο αλλού. Το κόστος είναι μικρό, η περιοχή αξίζει περισσότερο».

Πρότεινε η ανάπτυξη της περιοχής να στηριχθεί στην αγροτική κτηνοτροφική παραγωγή, ιχθυοκαλλιέργεια και τουρισμό.

Ο Διευθύνων Σύμβουλος της Εταιρείας Λαϊκής Βάσης Κόνιτσας κ. Τσαρούχης είπε πως η Εταιρεία με αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου μπορεί να αγοράσει το κτίριο.

Ο Πρόεδρος Μαζίου κ. Κολιός πρότεινε το κτίριο του εργοστασίου να χρησιμοποιηθεί ως παράρτημα εργοστασίου ζάχαρης με παράλληλη αλλαγή της καλλιέργειας του κάμπου.

Συγκινητική ήταν η παρουσία του Προέδρου Καλλιθέας κ. Β. Λάκκα ο οποίος μετέφερε την αγωνία των κατοίκων του χωριού του που είναι το πιο παραγωγικό του νομού, για την καταστροφή των καλλιεργειών τους.

Ο κ. Υπουργός δεσμεύτηκε να μεταφέρει το θέμα στα αρμόδια υπουργεία ΠΕΧΟΔΕ και Βιομηχανίας με την πίστη όπως είπε, πως θα λυθεί το πρόβλημα.

Οι εναλλακτικές λύσεις που προτάθηκαν είναι εφικτές πιστεύουμε, αρκεί

να υπάρχει η θέληση της Κυβέρνησης, του Δήμου και του λαού της Κόνιτσας. Όταν όμως τέθηκε το ερώτημα στο Δήμο αν θέλει να παλέψει για να επιτευχθεί από κοινού η λύση του προβλήματος, ο εκπρόσωπος της πλειοψηφίας του Δημοτικού Συμβουλίου απάντησε: «Τώρα που φτάσαμε στο 12 παρά πέντε, ας αναλάβουν οι φορείς και το κράτος τις ευθύνες!».

Αισιόδοξοι από τη στάση του κ. Υπουργού οι φορείς της περιοχής της επόμενες μέρες εντείνουν τη δράση τους. Στέλνουν τέλεξ στο Υπ/γείο Γεωργίας (Δ/νση περιβάλλοντος) και παράλληλα προσκαλούν Κρατικές υπηρεσίες και οργανώσεις σε σύσκεψη, που γίνεται στην ΤΕΔΚ (Τοπική Ένωση Δήμου και Κοινοτήτων) στα Γιάννενα στις 30 - 10 - 87. Σ' αυτήν πήραν μέρος η ΤΕΔΚ, το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο, το Οικονομικό επιμελητήριο, η αναπτυξιακή Εταιρεία «Ήπειρος», και η Δ/νση Κτηνιατρικής.

Η συζήτηση ήταν διερευνητική γύρω από το θέμα του Βυρσοδεψείου και της δυνατότητες μετατροπής του.

Μέσα στο Νοέμβριο προγραμματίζεται συνάντηση των μαζικών Φορέων της περιοχής Ιωαννίνων με όλους τους Βουλευτές του Νομού και επίσκεψη, εκπροσώπων στον κ. Παπαναγιώτου, ΥΦ. Βιομηχανίας, ο οποίος χειρίζεται το θέμα.

Φωτ. Γ. Καπαϊός

28η Οκτωβρίου 1940

Αν για όλη την Ελλάδα η 28η Οκτωβρίου είναι η Μεγάλη Εθνική Γιορτή που αναθυμίζει τη συντριβή του Μουσουλινικού φασισμού, για τη δική μας επαρχία που πρώτη δέχτηκε τη εχθρική επίθεση, είναι ένα ετήσιο αναβάπτισμα στην πατριωτική κολυμπήθρα της ιστορικής μνήμης.

Μας έρχεται στο νου το μεγαλείο εκείνης της εποχής που σύσσωμος ο λαός - άνδρες γυναίκες, μικροί, μεγάλοι - «μεθούσε με τ' αθάνατο κρασί του Εικοσιένα» όπως λέει και ο μεγάλος μας ποιητής Κ. Παλαμάς.

Στρατός και Λαός στις κορφές και τα φαράγγια των βουνών μας, τσάκισαν την υπεροψία του κοκορόφτερου φασισμού κι έγραψαν με το αίμα τους το Μεγάλο Έπος της Πίνδου.

Κληρονόμοι αυτού του Έπος κι εμείς, τιμούμε με συγκίνηση κάθε χρόνο τους αγώνες και τις θυσίες των πατέρων μας...

Απο την παραμονή τα σχολεία της πόλης γιόρτασαν με ομιλίες και κατά-

θεση στεφανιών στο μνημείο του Αι - Θανάση.

Το πρωί της 28ης έγινε λειτουργία στο Ναό του Αγ. Κοσμά και η καθιερωμένη Δοξολογία.

Επακολούθησε η επιμνημόσυνη Δέηση στο ηρώο της Κεντρ. Πλατείας, η παρέλαση μπροστά στο λαό και τους επίσημους (ανάμεσα τους και ο κυβερνητικός βουλευτής κ. Γκλίναβος), ο Πανηγυρισμός της ημέρας στη αίθουσα αμφιθέατρο του Δημαρχείου από τη φιλόλογο δ/δα Αγγ. Καλύβα και η Δεξίωση από τη Δημ. Αρχή. Το απόγευμα ο γιορτινός κύκλος έκλεισε με σκέτς πατριωτικού περιεχομένου από μαθητές του κατηχητικού στην αίθουσα της Πνευματικής Στέγης.

Η Κόνιτσα έπλεε στο γαλανόλευκο και η μέρα ήταν ηλιόλουστη. Η καλοκαιρία βοήθησε να παρελάσουν άνετα και τα παιδάκια των παιδικών Σταθμών που απόσπασαν και τα περισσότερα χειροκροτήματα.

Η Δοξασμένη Κοιλάδα

(Η λεκάνη του Αώου. Η αρχαία Παραναία).

του Ηλία Ευθυμίου Παπαζήση
Συνταξιούχου Διδασκάλου

Βρίσκεται ανατολικά της Κονίτσης. Δημιούργημα των παρυφών των οροσειρών του Σμόλικα (Σμόλυγγου) και της Τύμφης (Γκαμήλας) και των παραρτημάτων αυτών, της Βασιλίτσας (Ρέντιας) Μόρφης, Κουκουρούντζου, Νύμφης, Σουσνίτσας και Ζάρου, που αγναντεύει την αιματοποτισμένη βουνοκορφή Κλέφτης. Το μήκος της φθάνει τα πενήντα (50) χιλιόμετρα. Το πλάτος της ποικίλλει.

Το εκτενέστερο σημείο αυτής είναι προς την μικρή κοιλάδα του Ρεσινίτη, παραποτάμου του Αώου, περι τα είκοσι οκτώ (28) χιλιόμετρα.

Οι οροσειρές του Σμόλικα και της Τύμφης βρίσκονται πολύ κοντά, αλληλοκοιτάζονται και αλληλοκαμαρώνονται.

Ο Σμόλικας για την επιβλητικότητά του, την νηφαλιότητά του. Τον βαθυλακκό του που σχηματίζεται ανάμεσα στις δυο ψηλές κορυφές που μπορούμε να τον πούμε «Καιάδα» της περιοχής γιατί την εποχή της Πελασγικής Μητριαρχίας όπως ομολογούμε, με τον άγραφο νόμο που επικρατούσε, έρριχναν τους άρρενες κατοίκους όταν γίνονταν αδύναμοι για αναπαραγωγή και όσους γενικά προσβάλλονταν απο νόσο μεταδοτική.

Τους δεύτερους μαζί με τα σάγματα του ζώου που τους μετέφερε για λόγους προληπτικούς. Η Τύμφη για την μεγαλοπρέπεια της, τις Γοτθικές κορυφές της με τις αναμεσά των εκτεταμένες μαιανδρικές προεξοχές και τις πολλές διασπαρμένες το καλοκαίρι χιονοφωλιές της. Αλλά και ολίγον τι ζηλιάρα γιατί ο Σμόλικας είναι υψηλότερός της.

Είναι γνωστές και οι δυο αυτές ορο-

σειρές από την μυθολογία για τις κρυότερες λίμνες τους και τους πολεμοχαρείς δράκους των. Τις Δρακόλιμνες τις περιγράφει τις εκθειάζει ο Κώστας Κρυστάλλης στην πραγματεία του «αι τρεις Δρακόλιμναι επι των κορυφών της Πίνδου» Έχει δημοσιευθεί η πραγματεία του αυτή στον Παρνασσό τον Ιούνιο 1890 σελίδα 347.

Γνωστές είναι επίσης οι οροσειρές αυτές από την αρχαιότητα με τους γύρω λαούς, τους Τυμφαίους του Παραναίους, τους Λυγγιστές τους Ορέστες που πάντα αλληλοτρώνονταν.

Τους Μακεδόνας βασιλείς, τις κατακτήσεις και πολέμους των με τους Ρωμαίους κατακτητές κατά τους οποίους η κοιλάδα του Αώου, έγινε το ορμητήριο για νέες κατακτήσεις, ο προμαχών για την άμυνα των, το καταφύγιο, στις βίαιες συμπτώξεις και υποχωρήσεις.

Ο Άγγλος HAMMONOD στο βιβλίο του «Ηπειρος Β» σελίδα 112 γράφει: «ο Φίλιππος ο Ε. βασιλεύς της Μακεδονίας υποχωρών στα στενά του Αώου, ακολούθησε προφανώς το δρόμο που πάρθηκε από τους υποχωρούντας Ιταλούς το 1940, που είναι μέσα απο το «Ελεύθερο - Δίστρατο». Ο δρόμος αυτός είναι σήμερα η 36η επαρχιακή οδός Κονίτσης - Δίστρατου. Κατά την παράδοση και τις ενδείξεις στην αρχαιότητα υπήρχε και άλλη οδός στην κοιλάδα Αώου. Αφετηρία της ήταν τα στενά του Στομίου Κονίτσης, διέσχισε τις βορειοανατολικές πλαγιές της Τύμφης όπου οι τοπωνυμίες «Άβαλος» Βρυσοχωρίου «Βάλτος» Ηλιοχωρίου και έβγαινε στην τοποθεσία Γυφτόκαμπος. Από εκεί δύο

διακλαδώσεις οδηγούσαν η μια από την περιοχή Βωβούσας προς την Μακεδονία, ή άλλη από το ανατολικό Ζαγόρι και Ζυγό (Κατάρα) στην Θεσσαλία. Λέγεται μάλιστα ότι απ' αυτή την οδό πέρασε η Ρωμαϊκή Φάλαγγα που νίκησε του Μακεδόνες στην Θεσσαλία «Κυνός Κεφαλαί». Σήμερα η οδός αυτή δεν υπάρχει, έχει εξαφανισθεί από τις συνεχείς καταπτώσεις της κορυφογραμμής της Τύμφης.

Ακόμη είναι γνωστές οι οροσειρές αυτές από τα χρόνια της βάρβαρης Τουρκικής σκλαβιάς, τις πολλές εθνικές απελευθερωτικές εκδηλώσεις, τους Αρματωλούς και τους Κλέφτες, τα στέκια και τα λημέρια των, του Κλέφτη το καραούλι και του Τούρκου το «Ταμπούρι», ο ένας κρατώντας το καρυοφίλλι και ο άλλος το μαρτίνιο.

Η κοιλάδα του Αώου με τις βουνοπλαγιές της, τα κρυσφύγετά της, ήταν για τα τούρκικα αποσπάσματα (κοσιάδες) μεγάλος Βραχνάς. Η κοιλάδα του Αώου, οι κορυφές και οι πλαγιές του Σμόλικα και της Τύμφης έγιναν πασίγνωστες, δοξασμένες με το έπος του 1940. Εδώ η Ελληνική λόγχη ως αμυνόμενη, απέδειξε την άκαμπτη την επίμονη αντοχήν της, ως επιτιθέμενη την άφθαστη ορμητικότητα της. Εδώ οι σημερινές Παρωραίες, οι Τυμφαίες οι Παραυαίες με μια λέξη «Γυναίκες της Πίνδου» ανεδείχθησαν ηρωίδες. Ζαλωμένες πυρομαχικά και τρόφιμα, ξυπόλυτες, λαχανιασμένες, σωστές ελαφίνες σκαρφάλωναν στις απρόσιτες κακοτοπιές της Τύμφης για να βοηθήσουν να ενθαρρύνουν τον μαχόμενο στρατόν μας. Εδώ στην κρισιμότερη στιγμή του αγώνος στου Σμόλικα την κορυφή θρονιάζει όχι η θεά της δύναμης η Διώνη. Θρονιάζει τότε η προστάτιδα του Ελληνισμού, η υπέρμαχος Στρατηγός η Παναγιά μας. Υπό την Σκέπη της ο στρατός μας από αμυνόμενος γίνεται επιτιθέμε-

νος και μετατρέπει την προέλαση των Αλπινιστών σε άτακτη φυγή.

Τα Φαράγγια του Σμόλικα γεμίζουν νεκρούς, πληγωμένους, τρεμουλιασμένους Ιταλούς. Κανόνια όλμοι, πολυβόλα, τουφέκια, φυσίγγια κάθε είδος πολεμικού υλικού σκορπισμένα εδώ και εκεί ο δρόμος γεμάτος αποσκευές, κουβέρτες, μπέρτες, καπέλα με φτερά μουλάρια ζωντανά και σκοτωμένα.

Μια ταξιαρχία της αγέρωχης Ιταλικής μεραρχίας «Τζούλια» αιχμαλωτίζεται. Ταπεινωμένη, εξουθενωμένη διανυκτερεύει στο Παλαιοσέλι και μέσα από το Ζαγόρι οδηγείται στα Ιωάννινα. Τι στιγμές συγκινητικές τι εθνική υπερηφάνεια! Η μάχη του Σμόλικα δεν είναι από τις συνηθισμένες μάχες. Αποτελεί καμπήν στην ιστορία του Β' παγκοσμίου πολέμου. Ανέτρεψε τα σχέδια του θεωρούμενου αήττητου Άξονα, έγινε η αρχή του τέλους του φασισμού. Κι όμως η ιστορική η ένδοξη αυτή μάχη που σε δύσκολες στιγμές τόσον κόσμο ενεθάρρυνε, παρηγόρησε, γρήγορα λησμονήθηκε. Ενώ στη θέση που διεξήχθηκε θα έπρεπε να είχε στηθεί ένα τεράστιο μνημείο για να τη θυμίζει, σήμερα δεν υπάρχει στον τόπο αυτόν ούτε ένα σημάδι ένα σύμβολο για την αναμνησή της Γιατί;

Η κοιλάδα του Αώου πρωτοστάτησε στον ξεσηκωμό κατά του κατακτητή για τον ρόλο αυτόν δεν διέφυγε την μαγνίαν του. Το 1943 οι Γερμανοί ενήργησαν την εκκαθάριση της Πίνδου από τα επαναστατικά στοιχεία. Στην περιφέρεια Κονίτσης η λεκάνη του Αώου ήταν το πρώτο θύμα των. Ελεηλάτησαν, εφόνευσαν, επυρπόλησαν τα πάντα.

Τέλος η κοιλάδα του Αώου, οι οροσειρές της και οι βουνοκορφές της έγινε πασίγνωστες από την μελανή περίοδο του επάρατου διχασμού. Το ισχυρό φρούριο «Κλέφτης» έγινε το μήλο της έ-

ριδος ανάμεσα στους αντιμαχομένους, κατέστησε την κοιλάδα του Αώου το θέατρο του πολέμου. Η κατάληψη τέλος του ισχυρού αυτού φρουρίου υπό των εθνικών δυνάμεων έκρινε τον αγώνα.

Στη μανία του όμως ο πόλεμος αυτός απ' όπου πέρασε άπλωσε το φάσμα της ερημιάς της απελπισίας. Οι κάτοικοι των περιοχών που διεξήχθηκε εγκατέλειψαν τις κατοικίες των. Πολλοί σε κύματα προσφύγων κατέφυγαν στα κέντρα ασφαλείας. Και το κακό συνεχίζεται. Μετά τον πόλεμο από τους εκπατρισθέντες ολίγοι επανεπατρίστηκαν. Εκτός τούτου νέο πλήγμα δοκιμάζει η υπαίθρος χώρα. Αρχίζει η διαρροή των κατοίκων της προς τα αστικά κέντρα. Στα χωριά απόμειναν ελάχιστοι, οι αδύναμοι. Αποτέλεσμα τα χωριά σήμερα να αποτελούν μια νοσταλγική ανάμνηση. Τα χωράφια να γίνουν ερημοτόπια, τα αμπέλια φρυοπευκόφυτες εκτάσεις. Κι εκεί που άλλοτε η Δήμητρα συμμετείχε στις διάφορες εκδηλώσεις των καλλιεργητών της γης της για την απόλαυσιν των αγαθών των κόπων των, τώρα βασιλεύει η ερημιά, η σιγαλιά, η βουβαμάρα. Ο απομείνας της κατάντιας αυτής μάρτυς ο γρύλος το τριζόνι θρηνεί οδύρεται. Ποιός όμως τα ακούει; Ποιός τις ιερεμιάδες του θα γράψει; Και εκεί πάλι που ο Διόνυσος το θρόνο του είχε στήσει και από τις μεθυστικές φωνές του τα γύρω αντιλαλούσαν, τώρα εκεί οι νύφες οι Αμαδρυάδες φώλιασαν. Τραγουδούν χορεύουν. Συντροφιά των τα άγρια ζώα οι αρκούδες οι λύκοι κ.ά.

Οι εκάστοτε κυβερνώντες τι λένουν για το φλέγον αυτό ζήτημα; Ποιά μέτρα πήραν για την αναδημιουργία την αξιοποίηση της υπαίθρου; Δεν κατάλαβαν ακόμη ότι το ξαναζωντάνεμα της υπαίθρου χώρας είναι ανάγκη εθνική;

Συνεχίζεται

ΑΠΟ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΧΩΡΙΩΝ ΜΑΣ

Κεφαλοχώρι (Λυκόρραχη) - Ανταπόκριση Σωτ. Φασούλη.

ΘΕΜΑ: Τροποποίηση υπάρχοντος ρυθμιστικού πολεοδομικού σχεδίου και επέκταση του οικισμού.

Όπως είναι γνωστό το σημερινό χωριό Κεφαλοχώρι, παλιά Λυκόρραχη της επαρχίας μας είναι ένα χωριό που έχει μεταφερθεί εδώ και 12 - 15 χρόνια, 5 χιλμ. νοτιότερα από την παλαιά του τοποθεσία. Είναι σήμερα ένα από τα πιο ζωντανά χωριά της Επαρχίας μας αφού τ' άλλα χωριά χρόνο με το χρόνο καταντούν γηροκομεία, εμείς κτίζουμε σχολεία, ανοίγουν παιδικοί Σταθμοί κ.α.

Λειτουργεί Δημοτικό Σχολείο που χρόνο με το χρόνο οι μαθητές αυξάνονται και εφέτος θα περάσουν τους 25 - 30, Νηπιαγωγείο πάνω από 10 νήπια και εντός του Σ/βρίου απο τον Εθνικό Οργανισμό Πρόνοιας θα λειτουργήσει «Παιδικός Σταθμός», και κοινωνικό Κέντρο. Ο μόνιμοι κάτοικοι ξεπερνούν τους 250 και οι περισσότεροι ασχολούνται με την κτηνοτροφία. Διατηρούν 4.5 χιλιάδες γιδοπρόβατα και πάνω από (150) βοϊδή. Η οργάνωση του χωριού είναι: εκτός της Κοινότητας υπάρχουν 3 Συν/σμοί: α) Αγροτικός Συν/σμός που μέλη του είναι και κάτοικοι των άλλων χωριών όπως (Πλαγιάς - Δροσοπηγής - Λαγκάδας. Θεοτόκος), β) Δασικός Συν/σμός με 30 και πλέον μέλη, γ) Γυναικείος χειροτεχνικός Συν/σμός. Υπάρχει Φιλοπρόοδος Σύλλογος και δυο αδελφότητες της Κοινότητας Αθηνών και Θεσ/νίκης με πλούσια δράση.

Για να μπούμε όμως στο θέμα που μας απασχολεί, όταν πάρθηκε η απόφαση της μετακινήσεως το 1968 -69 οι πε-

ρισσότεροι από τους χωριανούς μας δεν ήταν εδώ και βρισκότανε στις Ανατ. Χώρες λόγω του εμφυλίου πολέμου. Έγινε η απαλλοτρίωση το ρυμοτομικό, παλεοδομικό σχέδιο με 90 οικόπεδα και τελικά χτίστηκαν 80 σπίτια.

Από τις Ανατολικές χώρες μετά το 74 άρχισε σχεδόν ομαδικός Επαναπατρισμός. Οι Επαναπατριζόμενοι οι περισσότεροι καίτοι είχανε σπίτια, στο παλιό χωριό, στην Ελλάδα δεν είχανε μόνιμη κατοικία και προσφορότερο χώρο βρίσκανε στις πόλεις (Εκεί βρίσκανε σπίτι να νοικιάσουν). Εκτός αυτών υπάρχουν και οι νέες οικογένειες που δημιουργούνται, μια και οι νέοι δεν φεύγουν απο το χωριό σήμερα.

Έτσι δημιουργήθηκε μια επιτακτική ανάγκη για την τροποποίηση των υπάρχοντος από το 1970 ρυμοτομικού πολεοδομικού σχεδίου για να βγουν άμεσα μερικά νέα οικόπεδα απο την τροποποίηση αυτή και στεγαστούν μερικές

άστεγες οικογένειες, αλλά και γενικότερα να γίνει η επέκταση του οικισμού. και υπάρχει χώρος για τον σκοπό αυτό.

Από το 1980 η Κοινότητα καταβάλλει προσπάθειες να γίνει η τροποποίηση και η επέκταση και μέχρι σήμερα σχεδόν δεν πέτυχε τίποτα.

Ήδη άρχισε μια νέα προσπάθεια να υλοποιηθούν οι ανωτέρω προσπάθειες και οι Υπηρεσίες του Νομού, αρμόδιες στο θέμα αυτό, να προβούν τόσο στην τροποποίηση, όσο και στην επέκταση του οικισμού για να μπορέσουν οι περισσότεροι χωριανοί μας και δημότες να κάνουν ένα σπιτάκι στο χωριό. Δεν ζητούν οικονομικές κρατικές βοήθειες. Ένα τετραγωνάκι να μπορέσουν να βάλουν ένα σπίτι με δικά τους έξοδα. Νομίζουμε ότι από μέρος του Κράτους δεν είναι τόσο μεγάλες οι θυσίες που πρέπει να προβεί στην πραγματοποίηση των ανωτέρω.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΦΑΣΟΥΛΗΣ

ΑΙΜΟΡΡΑΓΙΚΟΣ ΠΥΡΕΤΟΣ ΜΕ ΝΕΦΡΙΚΟ ΣΥΝΔΡΟΜΟ.

Ένα τραγικό συμβάν, ο απρόσμενος θάνατος ενός νέου ανθρώπου του 26χρονου Αποστόλη Ευαγγέλου από την Κλειδωνιά, έφερε στην επιφάνεια, για μια ακόμη φορά την προχειρότητα για να μη πούμε ανευθυνότητα, με την οποία οι αρμόδιοι αντιμετωπίζουν καίρια ερωτήματα του απλού πολίτη:

- Τι τέλος πάντων είναι ο αιμορραγικός πυρετός;
- Πόσο σοβαρός είναι ο κίνδυνος;
- Εμφανίζεται πρώτη φορά στο Νομό;
- Το νόσημα είναι μεταδοτικό;
- Τι μέτρα προληπτικά και καταστατικά μπορούν και πρέπει να μπουν σε εφαρμογή;

το πρόβλημα, όπως προκύπτει από δημοσιεύματα των εφημερίδων και ανακοινώσεις γιατρών, δεν είναι σημερινό. Εδώ και αρκετά χρόνια σημειώθηκαν κρούσματα, πλην όμως κανένας δεν αισθάνθηκε την ανάγκη να ενημερώσει αυτόν τον κόσμο για το τι ακριβώς συμβαίνει. Η λέξη ανευθυνότητα είναι πολύ επιεικής χαρακτηρισμός. Καλύτερα θα ήταν να μιλάμε για εκκληματικότητα.

Αν είχε γίνει έγκαιρα σχετική ενημέρωση και είχαν ληφθεί τα απαραίτητα μέτρα προστασίας, όχι απλά θύματα δε θα θρηνούσαμε, αλλά θα είχε αποφευχθεί και η δυσφήμιση της επαρχίας μας και ο πανικός, που σε τέτοιες περιπτώσεις κυριαρχεί.

Αλλά αν η έλλειψη ενημέρωσης είναι κάτι το επιζήμιο, η κακή και βεβιασμένη ενημέρωση είναι πράγμα χειριστο. Γιατί τι άλλο από πράγμα χειριστο μπορεί να είναι η τηλεοπτική παρουσία υπεύθυνου εννοείται γιατρού κατά την οποία οι ίδιοι οι αριθμοί των θυμάτων που επικαλέστηκε αναιρούσαν τη δήλωσή του ότι δεν υπάρχει σοβαρό πρόβλημα ή η επίσκεψη υπαλλήλων της Υγειονομικής υπηρεσίας της Νομαρχίας μόνο στην Κλειδωνιά;

Εμείς, επειδή προς το παρόν δεν έχουμε κάτι καλύτερο, για να απαντηθούν τα ερωτήματα που θέσαμε παραπάνω, αναδημοσιεύουμε από τη Μεγάλη Σοβιετική Εγκυκλοπαίδεια ένα άρθρο σχετικά με τον αιμορραγικό πυρετό, που πιστεύουμε ότι είναι αρκετά κατατοπιστικό και χρήσιμο. Εφόσον υπάρχουν νέα στοιχεία, υποσχόμαστε να ενημερώνουμε τους αναγνώστες μας.

I. T.

Αιμορραγικοί πυρετοί. Όμάδα λύσεων του ανθρώπου, που εμφανίζονται με όξεία μορφή, και χαρακτηρίζονται από προσβολή των λεπτών αιμοφόρων αγγείων. Η μόλυνση από αιμορραγικούς πυρετούς γίνεται στην περιοχή των φυσικών έστιών, όπου μεταξύ τρωκτικών και τσιμπουριών παρατηρείται διαρκής κυκλοφορία λύων, που αποτελούν τους νοσογόνους παράγοντες. Στους αιμορραγικούς πυρετούς περιλαμβάνονται ο αιμορραγικός πυρετός με νεφρικό σύνδρομο, ο κριμαϊκός αιμορραγικός πυρετός, ο αιμορραγικός πυρετός του Όμσκ κ.ά. Ο αιμορραγικός πυρετός με νεφρικό σύνδρομο άπαντιέται στο Ευρωπαϊκό τμήμα της ΕΣΣΔ και στην Άπω Ανατολή. Πηγή των νοσογόνων παραγόντων της νόσου είναι τα μικρά άγρια τρωκτικά, που αποβάλλουν τους νοσογόνους παράγοντες με τα κόπρανα. Η μόλυνση των ανθρώπων γίνεται κατά την έπαφή τους με τα τρωκτικά και μέσω της μολυσμένης από τα κόπρανά τους τροφής, νερού και αντικειμένων οικιακής χρήσης, καθώς και με την εισπνοή

σκόνης που περιέχει ξεραμένα κόπρανα των τρωκτικών (π.χ., κατά τό άλώνισμα των σιτηρών). Από αιμορραγικό πυρετό με νεφρικό σύνδρομο πάσχουν συχνότερα οι κάτοικοι των αγροτικών περιοχών, οι εργάτες νέων οικοδομικών έργων, οι γεωλόγοι, οι κυνηγοί, οι ψαράδες κ.ά. Η νόσος εμφανίζεται κυρίως τό φθινόπωρο και τό χειμώνα, όταν τά τρωκτικά συγκεντρώνονται στις οικοδομές των κατοικημένων αγροτικών περιοχών, στις θημωνιές σανών, άχυρων κ.λπ. Χαρακτηρίζεται από ύψηλό πυρετό (ώς 39 μέ 40°), πονοκεφάλους, μυϊκούς πόνους και άυπνία. Κατά τήν 3η μέ 4η μέρα εμφανίζεται έξάνθημα στό δέρμα μέ τή μορφή μικρών στικτών αιμορραγικών κηλίδων. Εμφανίζονται αιμορραγίες άπό τή μύτη, τά ούλα, τό στομάχι και τό έντερο. Προσβάλλονται τά νεφρά και εμφανίζεται πόνος στή μέση και στήν κοιλιά (κάποτε πολύ δυνατός), καθώς και αιματουρία. Ωστόσο, ή νόσος, όχι σπάνια, παρουσιάζεται μέ έλαφριά μορφή: ο πυρετός διαρκεί μόνο 3 ως 5 μέρες, χωρίς αίμορραγίες και προσβολή των νεφρών. Μέ όποιαδήποτε μορφή κι άν εμφανίζεται ή νόσος, ή θεραπεία της πρέπει νά γίνεται σέ νοσοκομείο.

Πρόληψη: Έξόντωση των τρωκτικών στην κατοικημένη περιοχή και προστασία τής τροφής και του νερού από μολύνσεις τρωκτικών στις αγροτικές περιοχές. Στις περιοχές φυσικών έστιών, είναι σκόπιμο νά υπάρχουν γάτες στά σπίτια. Κατά τήν παραμονή των ανθρώπων σέ φυσικές έστιες μολύνσεων (τόποι ύλοτομίας, έργασίες στά χωράφια) επιλέγουν θέσεις που δέν υπάρχουν τρωκτικά, τις καθαρίζουν άπό τά άγριοχορτα και τά ξερόκλαδα, σκάβουν όλόγυρα χαντάκι (βάθους 60 εκ., πλάτους 50 εκ.), ρίχνουν δηλητήρια και καταστρέφουν τις ποντικοφωλιές.

Βιβλιοκρισίες

Αναστ. Ευθυμίου: Η Βούρμπιανη της Ηπείρου.

Η ιστορία και λαογραφία της.

Με την παραπάνω εργασία του ο κ. Αναστ. Ευθυμίου μας έδωσε «δείγμα γραφής» και πιστεύομε πως και τα επόμενα τεύχη, που θα ακολουθήσουν, θα είναι εξίσου σημαντικά και ενδιαφέροντα.

Απόφοιτος του Δημοτικού μόνον Σχολείου ο κ. Ευθ. είχε από μικρός την έφεση και το ζήλο για μάθηση και έρευνα. Αργότερα άρχισε να συγκεντρώνει πολύτιμο υλικό. Κατέγραφε καθετί, που του διηγούνταν γέροντες και γριές του χωριού, της Κόνιτσας, των Ιωαννίνων.

Ανέτρεχε σε παλιές εφημερίδες και περιοδικά, ερευνούσε βιβλιοθήκες και αρχεία, μάζευε έγγραφα παλιά, διασταύρωνε πληροφορίες, ρωτούσε, αναδιφούσε, μαθαινε, με μοναδικό σκοπό τη συγγραφή της ιστορίας του χωριού του.

Καρπός όλης αυτής της προσπάθειας είναι το ως άνω βιβλίο που κυκλοφόρησε πριν λίγους μήνες.

Ο συγγραφέας ξεκινάει, από τα μεσαιωνικά χρόνια, καταγράφει με ακρίβεια αφηγήσεις, που κατά καιρούς είχε ακούσει, έρχεται στους πρώτους χρόνους της Τουρκοκρατίας και εν συνεχεία στον 17 και 18 αιώνα. Αναφέρει ιερείς του χωριού, προεστούς δημογέροντες, διδασκάλους, πρωτομάστορες και λαϊκούς αρχιτέκτονες, αγωνιστές του 1821, ληστές και ληστείες και τέλος διεξέρχεται λεπτομερώς τα της ζωής του Κώστα Γραμματικού, που ήταν, τρόπον τινά, Υπουργός των Οικονομικών στην αυλή του Αλή Πασά.

Ενδιαφερόμενος ο κ. Ευθ. για την ιστορική αλήθεια, σχετικά με τη δράση

του Κώστα Γραμματικού, αποδεικνύει με αδιάσειστα και τεκμηριωμένα στοιχεία, ότι ο Κ. Γρ. δεν ήταν ο άψογος και άμεμπτος, άνθρωπος, όπως θέλησε πολλές φορές να τον παρουσιάσει στα δημοσιεύματα του ο κ. Ευρ Σούρλας.

Τα πλούτη, που είχε συγκεντρώσει στο σαράγγι του στη Βούρμπιανη, οι τοκογλυφίες του, η απληστία του, η φιλοχρηματία του, οι διαρκείς διαμάχες και έριδες με τους Τζιοτζαίους για οικονομικές διαφορές και βοσκοτόπια, το κρέμασμα των Τζιοτζαίων στην Κόνιτσα, ως μεμυημένων στη Φιλική Εταιρεία. (πρβλ. δημοτ. τραγούδι:)

«Τ' είν' το κακό που πάθαμαν εμείς οι Κωτσακάδες μας χάλασ' ο Γραμματικός μας πήρε στο λαιμό του και κρέμασαν τους άντρες μας στη Κόνιτσα στο Βαρόσι» όλα αυτά και άλλα πλέον ή μαρτυρούν του λόγου το αληθές.

Το βιβλίο διαβάζεται ευχάριστα. Πρέπει να αγοραστεί από Βουρμπιανίτες και μη, για να μπορέσει ο ακούραστος και αξιέπαινος ιστοριοδίφης να μας χαρίσει και τα άλλα τεύχη.

Νικόλ. Χ. Ρεμπέλης

ΒΑΣΙΛΗ ΚΡΑΨΙΤΗ:

«Ενατένιση στα υψηλά»

Μέσα σ' έναν κόσμο αντιφατικό, σ' ένα κόσμο φοβερών συγκρούσεων κι ελπιδοφόρων, ανατάσεων, ανάμεσα στο ψέμα και την αλήθεια, το μίσος και την αγάπη, την αδικία και το δίκιο, το προσωρινό και την αιωνιότητα, ο ποιητής - ο κάθε ποιητής - ορθώνει το Λόγο του τον τραγικό, που μόνον αυτός μπορεί να οδηγήσει στη λύτρωση.

Ο Βασίλης Κραψίτης, γέννημα και θρέμμα των ηρωικών βράχων του Σουλίου, «δεν είναι ένας πρωτόβγαλτος λο-

γοτέχνης και πνευματικός άνθρωπος». Το 1951 κυκλοφόρησε η πρώτη ποιητική του συλλογή με τον τίτλο «Αστροφεγυιές» και από τότε μέχρι το 1986 κυκλοφόρησαν άλλες 11.

Το βιβλίο που σήμερα παρουσιάζουμε περιλαμβάνει τις συλλογές των τελευταίων δέκα χρόνων. «Στίξεις», «Φως από τους τάφους», «Ο Μύθος», «Ο Ορφέας δε γύρισε πίσω», «Ο Προμηθέας ανάμεσά μας» και «Της ερημιάς... και της αγάπης». Στίχοι απλοί, ζωντανοί, επίκαιροι, υπογραμμίζουν την υπαρξιακή αγωνία του ποιητή, του ανθρώπου, που όμως δεν αφήνεται στην απελπισία, αλλά αναζητεί διεξόδους μέσα από την αυτογνωσία και την πνευματική οδοιπορία δίπλα στον άνθρωπο, κοντά στους λαούς που:

«... οδοιπορούν απ' των αθανάτων τους τάφους
πυρφόροι,
προς του Σταυρού την κλίμακα,
προς τον Προμηθέα τα βράχια,
για να στεριώσουν το Σύμπαν στην Αιωνιότητα».
(Φως από τους τάφους)

Αισιόδοξος ποιητής ο Β.Κ. δεν αφήνει την απογοήτευση να κυριαρχήσει:

«... Σ' επιτύμβιες πλάκες
δεν ωφελεί να θρηνήσουμε
τη ζωή που χάθηκε
σε πλανερές οδοιπορίες...
άνθη, χρώματα και ευωδιές
τον άνθρωπο στα ύψη θ' ανεβάζουν,
στην αρμονία
και στο αθάνατο πνεύμα»

(ΑΡΚΕΙ ΕΝΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙ Ν' ΑΚΟΥ-
ΣΤΕΙ)

Κι άλλου:

«Ο ανθρώπινος πόνος
δε χωράει στον κήπο των Ρόδων
όπου η ζωή
τον άχραντο χιτώνα ντύνεται
κι η αιωνιότητα
πέφτει σα φως στα μαλλιά μας...»

(ΣΤΩΝ ΡΟΔΩΝ ΤΟΝ ΚΗΠΟ)

Ευχόμαστε η σύντομη αυτή παρουσίαση ν' αποτελέσει για τον αναγνώστη ερέθισμα δεντρύφησης στην πλούσια πηγή.

Ποιήματα συμπατριωτών μας

ΤΕΧΝΗ

Η αρμονία του σύμπαντος
στην πρώτη του γένεση,
ο ηχος απλώνει στ' άπειρο
η ανθρώπινη ύπαρξη επιβιώνει
πιο πέρα απ' τα λόγια.
Μέσα στην Τέχνη
στην αποκάλυψη της Μουσικής
στο βάπτισμα των Χρωμάτων
στο μυστήριο της Ποίησης
στην Ανάσταση του Λόγου.-

Αντωνία Κολιού

ΕΦΥΓΕΣ ...Και... ..

... Κενή απ' αγάπη και μαύρη η καρδιά
μου,
σαν κάμαρη κρύα άδεια απ' ανθρώ-
πους.

...Στα μάτια μου στέγνωσε κρύο το δά-
κρυ,
στα χείλη ξεράθηκε, παλιό το φιλί.

...Στο νου μου εχάθηκε, η δική σου η
σκέψη,
γιατί απ' την καρδιά μου λείπεις εσύ.

...Η πλάση ερήμωσε, σταμάτησε ο χρό-
νος,
σαν έφυγες, χάθηκε ο κόσμος όλος. ...-

Σουφλί: 19 - 5 - 1976.-

ΚΑΛΤΣΟΥΝΗΣ ΑΛ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΑ ΡΙΓΗ

Ο ουρανός με σύννεφα μαύρα.

Λίγη ομίχλη που ανεβαίνει και φαίνεται πως θα καλύψει σε λίγο το τοπίο

Που σαν θλιμμένο.

Γύρω γύρω συστάδες θάμνων και αραιά χαμηλά δέντρα. Φύλλα φθινόπωρου.

Άλλα

πάνω, άλλα κάτω. Κίτρινο και κόκκινο και το χρώμα του χώματος.

Σταγόνες το πιτσιλίζουν κι η λάσπη σαν ν' αναπηδάει.

Σκελετοί σπιτιών και στέγες κεραμιδιένιες.

Οι ξύλινοι φράχτες τα περικλείουν.

Ο δρόμος έρημος. Στην αρχή του, μόλις ξεχωρίζει η σιλουέτα ενός εργάτη, κινώντας

το καρότσι του.

Εξέχουν οι λαβές των σκαπτικών εργαλείων,

τα νερά στο πρόσωπό του. Με την ανάστροφη

του χεριού του τα διώχνει.

Ένα σκυλί αδέσποτο. Φοβισμένο.

Το βάδισμά του δεν δηλώνει τίποτα.

Μπροστά, τα μεταλλικά σύρματα του ηλεκτρικού.

Φαίνονται πως αιωρούνται. Καθώς οι στύλοι

λείπουν απ' το τοπίο.

Βρέχει ολοένα. Ο αέρας ανεμίζει τα ασπρόρουχα

της απέναντι βεράντας.

Ένα σμήνος πουλιών υπερίπταται, κινούμενο δυτικά.

Στο βάθος οι λόφοι. Μουχρωμένοι.

Γιγάντιοι, καθώς εξέχουν απ' την ομίχλη,

που σκεπάζει τους πρόποδες.

Ο πίνακας σε χρώμα σκούρο. Και πιτσιλιές

που ξεφύγαν. Σαν απ' το τρεμάμενο χέρι του

ζωγράφου.

Σχεδόν θαμπά. Σαν το σούρουπο, που φαίνεται να πεφτεί σιγά.

Χωρίς κορνίζα χρυσή και σε κανένα σαλόνι κρεμασμένος.

Έτσι απλά, ένας εκτεθειμένος κι εύθραστος πίνακας.

Πλαγιά 8/10/87 Τάσος Κανάτσης

Στους νεκρούς του Σαράντα

Μπροστά και εγώ στους τάφους σας ήρθα να προσκυνήσω
λουλούδια με μοσχοβολιά
σε όλους σας να αφήσω

Στη μνήμη φέρνω τα παλιά
τα αξέχαστα αυτά χρόνια
που αντρειωμένοι τρέχατε
όλοι σας μεσ' τα χιόνια

Το σύνθημά σας ήτανε
αέρα, αέρα, αέρα
που οι Ιταλοί σαν τ' άκουγαν
φεύγανε όλοι πέρα

Ήρωες γίνατε όλοι σας
γράφοντας ιστορία
χαρίζοντας στο έθνος μας
νίκη και ελευθερία.

Και πάλι σας υπόσχομαι
πως δεν θα σας λησμονήσω
στους τάφους σας θα έρχομαι
λουλούδια να αφήσω.

(αυτοσχέδιο)

Λουκάς Εζνεπίδης

Ποιήματα συμπατριωτών μας

Ω ταπεινή μου Κόνιτσα
πόσο όμορφα προβάλλεις
επάνω από την Τοπόλιτσα
και κάτω από την Τύμφη
μοιάζεις αληθινά με νύμφη

Κι είσαι μια κόρη ζηλευτή
πανέμορφη κοπέλλα
του γέρου Αώου φημιστή
χανούμισσα αληθινή
γιατί να είσαι τάχα έτσι ταπεινή;

Τα όμορφα πλατάνια σου
οι βρύσες οι πολλές
οι κήποι τα μπουστάνια σου
όλα σου έχουν χάρι
είσαι ω Κόνιτσα σωστό καμάρι

Οι μπέηδες σ' άλλη εποχή
καμάρωναν με σένα
γιατί είσαι όλη εξοχή
και τώρα εμείς οι άλλοι
πως να ξεχάσουμε αυτά τα κάλλη;

Όχι κανείς δεν θα βρεθεί
απ' όσους εσύ ξέρεις
αχάριστος για να φερθεί
άπιστος προς εσένα
είναι παιδιά αγνά και τιμημένα.

Το φυσικό σου στόλισμα
τα σπίτια τα μεγάλα
ο δέντρος πούναι χώρισμα
του σαρκατιού η βάση
ώ Κόνιτσα ποτέ να μη γεράσεις

Ταρτσάλη Χαρίκλεια

Επιμνημόσυνος λόγος για το Δάσκαλο Ηλία Μήτση

Ιωάννη Β. Τσάγκα

Όταν ο πόνος ανέβαινε κατακόρυφα και γίνονταν ο κόμπος βρόγχος στο λαιμό μπρός στο δράμα της αρρώστιας, όταν ψάχναμε - κρυφές στερνές ελπίδες - να δούμε το Δάσκαλο Ηλία, υγιή, πέρασε απ' τον ταραγμένο νου η σκέψη, πως οι καλοί άνθρωποι τις πίο πολλές φορές εγκαταλείπουν τον κόσμο, αυτό, πάνε στο υπερέραν, για να τους θυμόμαστε πάντα. Για νάναι πίο πολύ μέσα μας· μέσα στα φυλοκάρδια μας. Κι αν στις 10 Ιουλίου '87 ο Ηλίας μας άφησε, για μας ο πολυπτυχιούχος Δάσκαλος Ηλίας Μήτσης από τη Ζέρμα, έμεινε κοντά μας. Τι κι αν έγειρε στον Πειραιά και θάφτηκε στη Λεύκη Καστοριάς, έμεινε και μένει στο χωριό του, στο τόπο που μεγάλωσε στη μνήμη όλων των Ζερματινών. Κι έπεσε όχι όταν αρχίζουν να σιγούν τα όνειρα και να φυλλορροούν οι προσπάθειες για δράση. Έπαψε να ζει, όταν μετά από 10ετή και πλέον εκπαιδευτική δράση στην πρωτοβάθμια Εκπ/ση, ανηφόριζε για δράση για πίο πολύ δράση, πάνω στη δράση. Έπεσε στο μεσημέρι της ζωής του. Αυτή η μισή ζωή του υπήρξε ένας ωραίος αγώνας, τίμιος αγώνας, αληθινός και καρποφόρος αντάμα. Είχε την ομορφιά του αγνού αγώνα ενός χωριατόπαιδου και το (άρωμα) του καλού και του ωραίου.

Γεννήθηκε το 1953 στα σύνορα Ηπείρου και Μακεδονίας, στα τελευταία ακρόκλινα της Πίνδου, στη Ζέρμα (Πλαγιά) της Κόνιτσας. Τον νανούρισε η μάνα του και το λίκνο που τον λίκνισε με τ' αργόσυρτο Ηπειρώτικο τραγούδι περιβάλλονταν απ' την φτώχεια, την άγονη γη, την μεταεμφυλιακή στέγνια

στον τόπο μας, μα και την πολλή αγάπη. Την αγάπη που τον λίκνισε στα ορθοβούνια της Ηπείρου την έκανε πανοπλία για δράση στη ζωή του.

Το πρώτο παιδί που γράφεται μεταπολεμικά για να φοιτήσει στο Γυμνάσιο απ' την Πλαγιά είναι ο Ηλίας για να συνεχίσει τις γυμνασιακές και παιδαγωγικές σπουδές του στο Ιεροδιδασκαλείο Βελλάς. Εκεί του ανοίγεται η όρεξη για μάθηση και για γνώση. Μόλις τελειώνει τη Βελλά και τις στρ/κές του υποχρεώσεις διορίζεται δάσκαλος να δασκαλάψει τα μικρά Ελληνόπουλα. Ο κόπος του μετράει πιο πολύ όταν απευθύνεται στα πρώτα μα προσδιοριστικά της μετέπειτα ζωής - σκιρτήματα, στη πρώτη μεγάλη δίψα για μόρφωση. Μεγαλύτερος πια και αφού ήλθε με μετάθεση στην Αθήνα συνεχίζει ακάματα σπουδάζοντας. Τόσο στην Πάντειο όσο και στη Νομική. Εργάζονταν και σπούδαζε ο Ηλίας. Ο Ηλίας δεν ελίσσονταν. Ανέβαινε μόνος τους και γρήγορα. Οι μεγάλες ταχύτητες οδηγούν ίσια μπροστά.

Δεν ξεφεύγουν απ' την πορεία τους και για τούτο ζουν αρκετοί σ' έναν άλλο κόσμο τον κόσμο του μέλλοντος. Ήταν μια εξαίρεση. Γι' αυτό αγαπήθηκε από όλους τους χωριανούς και από τους ανθρώπους που συνεργάστηκε μαζί τους.

Έφυγε από σιμά μας και οι γονείς του έχασαν τον μεγάλο τους γιό, τ' αδέρφια τον αγαπημένο αδελφό τους, ο σύλλογος των χωριανών στην Αθήνα ένα δραστήριο μέλος του, οι Ζερματινοί έναν επιστήμονα, η Παιδεία έναν πολύ διαβασμένο δάσκαλο, η Νομική ένα δικηγόρο. Χαθηκε η προσωποποίηση της καλοσύνης, της διαλακτικότητας μια καρδιά πλατειά κι ένα μυαλό που αγωνίζονταν κι έπραττε, όχι μόνο για τον εαυτό του, αλλά και για το κοινωνικό σύνολο.

Με τη σημαία της καρδιάς μεσίστια, αν και σκέπτομαι πως άλλο μνή-

μα κι άλλο μνημείο και πως στη μνήμη πρέπει κανείς να σκοπεύει, δε θάταν άστοχο να εκφραζόταν η ευχή ν' αφιερωθεί ένα ταπεινό εικονόστασι στο χωριό μας στη μνήμη του Ηλία.

Τελειώνοντας σκέφτομαι γι' άλλη μια φορά τους γονείς και τ' αδέρφια του αείμνηστου Ηλία. Να διώξουμε το μεγάλο πόνο τους με λόγια δεν γίνεται.

Κοντά στον πόνο τους βάζουμε και τον δικό μας πόνο. Και τους θυμίζουμε, πως τον πόνο πρέπει να τον μετριάξει το γεγονός ότι ο Ηλίας στα λίγα χρόνια που έζησε, έπραξε το καθήκον σαν άνθρωπος, σαν Δάσκαλος και στον παιδικό μας φίλο λέμε το στίχο:

Τόσα που έκαμες λίγα δεν ήταν, εκεί που έφτασες από εδώ που ξεκίνησες, μεγάλη η δόξα.

Η μνήμη σου δε βουλιάζει στη λησμονιά. Αλαφροπάτητη είναι και δε γηράζει και μένει αιώνια, γιατί ρίζωσε στις καρδιές μας.

Αιώνια ας είναι η μνήμη του.

20 Ιουλ 87

Έγραφα στην Αθήνα, Μνήμη Προφήτη Ηλία του θεσβίτη.

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΦΕΥΓΟΥΝ

Λάκης Ευαγγέλου.

Στα είκοσι έξι χρόνια - στο άνθος ης ηλικίας του - έφυγε από τη ζωή την 8/10/87 ο Αποστόλης Ευαγγέλου από ην Κλειδωνιά.

Ο Λάκης - όπως τον ξέραμε όλοι μας - ήταν ο μικρότερος γιός του Βαγγέλη Ευαγγέλου που διατηρεί πρατήριο βενζίνας στην Κλειδωνιά. Λόγω της δουλειάς του στο Πρατήριο ήταν γνωστός σε όλη σχεδόν την Επαρχία μας. Για όσους τον γνώρισαν, ο Λάκης δεν ήταν ένας απλός επαγγελματίας που εξυπηρετούσε τους διερχόμενους στο πρατήριο.

Με τη μεγάλη του προθυμία, το νόμιμα γελαστό του πρόσωπο, την απέραντη φιλιτιμία του, σκλάβωνε φίλους, γνωστούς και περαστικούς.

Κι αυτά όλα δεν ήταν επίπλαστα και υποκριτικά λόγω επαγγέλματος. Ήταν αυθόρμητα που αντανakλούσαν τον ανθρώπινο εσωτερικό του κόσμο. Μ' άλλα λόγια ο αξέχαστος Λάκης ήταν η προσωποποίηση της ευγένειας, της καλοσύνης και της ανθρωπιάς, γιαυτό δεν τον έκλαψε μόνο η οικογένεια του, τον κλάψαμε όλοι οι γνωστοί και φίλοι του.

Τούτο αποδείχτηκε και από τη συμμετοχή, στην κηδεία του, εκατοντάδων και εκατοντάδων ανθρώπων.

Ο Λάκης στο σύντομο διάβα της ζωής του, υπήρξε ένα σπάνιο, λεπτό λουλούδι που σκόρπισε παντού γύρω του ένα ανθρώπινο μύρο. Αυτή η μοσχοβολιά δε θα λησμονηθεί ποτέ από τη μνήμη όσων τον γνώριζαν και ας είναι τούτη η παρηγοριά βάλαμο στην πληγή που άνοιξε ο πρόωρος θανατός του στην οικογένεια του και τούτα τα λίγα λόγια, αιώνιο μνημόσυνο στο λατρευτό παλικάρι που χάθηκε τόσο γρήγορα...

Σ.Τ. 27 - 10 - 87.

ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

(Στο Γιάννη Βλάχα)

Οι φίλοι μας που φεύγουν ένας - ένας τα όνειρα που σβήνουν δίχως σώμα και μεις που μένουμε για να καλύψουμε το κενό της απουσίας με την ευχή της ελπίδας να μοιραστούμε τον πόνο με της συμπόνοιας τη δροσιά να αγωνιστούμε να μη μαραθεί το χαμόγελο των παιδιών τα χείλη.

Εμείς που μένουμε να συνεχίσουμε το δρόμο που πορεύτηκε

Ο Συνάδελφος, ο φίλος, ο Άνθρωπος πριν η καρδιά του τον προδώσει.

Εφυγες, φίλε αγαπημένε, τόσο ξαφνικά, που ακόμα δεν μπορούμε να συνειδητοποιήσουμε το χαμό σου.

Φρόντισες, να πέσεις όρθιος κι έτσι θα σε θυμόμαστε: Ένα μεγάλο παιδί με απέραντη καλοσύνη, με συνείδηση του χρέους και καρδιά που χωρούσε όλο τον κόσμο.

Η επαρχία Κόνιτσας θα θυμάται - η μεγαλύτερη τιμή - το δάσκαλο που έλιωνε σαν το κερί μέσα στην τάξη, που ποτέ δεν έπαψε να αγωνίζεται για τον άνθρωπο, για μια κοινωνία Αγάπης.

Μεγαλωμένος στην ορφάνια, την αδικία και τη φτώχεια, αγωνίστηκες, όσο μπόρεσες, άλλοι να μην τα γευτούν.

Η μνήμη σου, αγαπημένε, φίλε, θα μας συντροφεύει σε κάθε μας βήμα.

Βιογραφικό σημείωμα: Ο Γιάννης Βλάχας γεννήθηκε στο Αμπελοχώρι Ιωαννίνων το 1934. Το 1943 οι Γερμανοί εκτέλεσαν τον πατέρα του. Φοίτησε στο Δημ. Σχολείο Αμπελοχωρίου και στη συνέχεια στο Γυμνάσιο Αγνάντων από το οποίο αποφοίτησε αριστούχος. Το 1958 πέτυχε στην Πάντειο και στη Ζωσιμαία Παιδαγωγική Ακαδημία. Τελικά φοίτησε στην Ζ.Π.Α. με υποτροφία.

Διορίστηκε στο Ν. Ιωαννίνων το 1963 και από το 1964 μέχρι το 1979 υπηρέτησε στην Επαρχία Κόνιτσας στην Πλαγιά αρχικά και στη συνέχεια στο Γ. Δημ. Σχολείο Κόνιτσας, το Γραφείο της περιφέρειας και το Β, Δημ. Σχολείο Κόνιτσας.

Ι.Τ.

ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΛΑΖΑΡΙΔΗ

Στις 17/10/87 ο κόσμος των γραμμάτων έχασε ένα μεγάλο κι ακαταπρόλητο εργάτη του· τον Κώστα Λαζαρίδη. Ο Κ.Λ. γεννήθηκε και πέθανε στο Κουκούλι Ζαγορίου (1904 - 1987) είχε σπουδάσει στο Διδασκαλείο Ιωαννίνων και στη συνέχεια είχε μετεκπαιδευτεί στο Πανεπιστήμιο της Αθήνας και στο Ινστιτούτο Ρουσσώ της Ελβετίας. Το πνευματικό του έργο - μεταφράσεις παιδαγωγικά άρθρα και βιβλία, κριτικές μελέτες, κυρίως όμως λαογραφικό - είναι πλουσιότατο.

Ενδεικτικά αναφέρουμε τους ακόλουθους τίτλους βιβλίων του:

«Η Παιδαγωγική αξία του σχολικού κήπου», «Το πνευματικό Ζαγόρι», «Η Δρακόλιμνη, το χωριό μου», «Ζαν Ζακ Ρουσσώ», «Τα Ζαγόρια στον απελευθερωτικό Αγώνα του 1821».

Γνήσιος δημοκράτης αγωνίστηκε πάντα για τα συμφέροντα των δασκάλων και των εργαζομένων γενικότερα.

Ως συνδικαλιστής διετέλεσε Πρόεδρος και Γεν. Γραμματέας της Διδασκαλικής Ομοσπονδίας. Ακόμη διετέλεσε αναπληρωτής Επιθεωρητής στις Εκπ/κες Περιφέρειες Πωγωνίου κα Φιλιππιάδων.

Ασχολήθηκε ιδιαίτερα με τη μελέτη του φυτικού κόσμου του Ζαγορίου και ύστερα από συστηματική προσπάθεια πολλών ετών δημιούργησε μια θαυμάσια συλλογή φυτών, λουλουδιών, και εντόμων.

Τελευταία ήταν Πρόεδρος της Ιστορικής και Λαογραφικής Εταιρείας Ζαγορίου και μέλος της Σ.Ε. του περιοδικού «Το Ζαγόρι μας».

Η Σ.Ε του περιοδικού μας, που ο Κ.Λ. τίμησε με την τακτική συνδρομή του, αισθάνεται την υποχρέωση να εκφράσει

στην οικογένειά του βαθύτατα συλλυπητήρια και να δηλώσει ότι τα αποχαιρετιστήρια λόγια του Δ/ντή Α/βάθμιας Εκπ/σης Ν. Ιωαννίνων κ. Κ. Καραγιάννη, που στη συνέχεια παραθέτουμε, απηχούν τις σκέψεις και τα συναισθήματα όλων των αναγνωστών του περιοδικού:

«Ο Νομάρχης Ιωαννίνων»...

«Ο Νομάρχης Ιωαννίνων, τον οποίο έχω την τιμή να εκπροσωπώ, εκφράζει στην οικογένεια του Κώστα Λαζαρίδη τα βαθύτατα συλλυπητήριά του, για την απώλεια ενός μεγάλου Ηπερώτη δασκάλου, ακαταπρόλητου εργάτη της Λαϊκής Παιδείας και μοναδικού ερευνητή του ιστορικού παρελθόντος του Ζαγοριού σ' όλες τις εκφάνσεις του· ιδιαίτερα δε στο λαογραφικό τομέα.

Πραγματικά το Ζαγόρι και η Ήπειρος έχασαν έναν εξαιρετικό άνθρωπο και ένα λαμπρό ερευνητή, που αποτελούσε για όλους υπόδειγμα αγάπης προς την ιδιαίτερη πατρίδα, εργατικότητας, ήθους, αρετής και ακαταπρόλητης συγγραφικής δραστηριότητας.

Οι συγχωριανοί του, οι κάτοικοι του Ζαγοριού και όλοι οι Ηπειρώτες νιώθουν πως έφυγε ανάμεσά τους ένα πρότυπο ανθρώπου και επιστήμονα, που ως την τελευταία στιγμή της ζωής του αγωνιζόταν για το καλό του Ζαγοριού και την επίλυση των προβλημάτων του, τα οποία ανέπτυξε στον Νομάρχη Ιωαννίνων με πάθος και πειστικότητα, σαν νάξερε πως θάφευγε από τον μάταιο τούτο κόσμο.

Εκφράζοντας και πάλι τα βαθύτατα συλλυπητήριά μου και το σεβασμό προς τη μορφή του εκλειπόντος εύχομαι να είναι ελαφρό το χώμα που θα τον σκεπάσει.»

• Στις 12 - 9 - 87 το πρωί υπάλληλοι του Δασαρχείου Κόνιτσας, συνέλαβαν στη δασική περιοχή Γοργοποτάμου το Νικ. Μάτσακα, κάτοικο Αγρινίου και το Νικ. Κυπαρίση κάτοικο Οξυάς Κόνιτσας γιατί κυνηγούσαν με φώτα αυτοκινήτου, παράνομα. Κατασχέθηκαν: το αυτοκίνητο, ένα κυνηγητικό δίκανο, μια φυσιγγιοθήκη, οι άδειες κυνηγιού και ο λαγός που είχαν σκοτώσει. Εναντίον τους ασκήθηκε ποινική δίωξη.

• Στις 20 Σεπτέμβρη άνοιξε το «παζαρόπουλο» της Κόνιτσας. για μια εβδομάδα κόσμος απ' όλα τα χωριά της επαρχίας ανεβόκατέβαινε στο παζάρι ψωνίζοντας κυρίως παπούτσια και είδη ρουχισμού. Δεν έχουμε στοιχεία για το τζίρο των παζαριωτών, πάντως στο Δημοτικό Ταμείο συγκεντρώθηκε ένα σοβαρό χρηματικό ποσό.

• Ξηρός ήταν και ο Σεπτέμβρης αλλά την τελευταία μέρα (30/9) άνοιξαν τα ουράνια και έπεσε μια διήμερη ποτιστική βροχή που αναζωογόνησε τη φύση.

• Στις 5/10 ήρθε στην Κόνιτσα ο Νομάρχης κ. Δημ. Οικονόμου και συζήτησε στο Δημαρχείο το θέμα του Βυρσοδεψείου. Από τη συζήτηση αποχώρησαν οι φορείς που άρχισαν αγώνα ενάντια στη λειτουργία του βυρσοδεψείου.

(Λεπτομέρειες, γράφουμε σ' άλλες σελίδες).

• Το μεσημέρι της 28ης Οκτωβρίου ήρθε στην Κόνιτσα ο Υπουργ. Εξωτερικών κ. Παπούλιας και στην αίθουσα του Δημαρχείου έγινε συζήτηση για τη μη λειτουργία του βυρσοδεψείου και τη μετατροπή του σε άλλη μονάδα.

Στη συζήτηση έλαβαν μέρος, ο Δήμαρχος και το Δημ. Συμβούλιο όλοι οι τοπικοί φορείς και οι βουλευτές του ΠΑΣΟΚ κ.κ. Γκλίναβος και Λούλης.

Από τον Υπουργό δόθηκε η υπόσχεση ότι με τη συνεργασία όλων των

ενδιαφερομένων θα επιδιωχθεί μια λύση ώστε να μη λειτουργήσει το βυρσοδεψείο και να μετατραπεί σε άλλη μη βλαπτική επιχείρηση.

• Την παραμονή της 28ης Οκτωβρίου από την ΕΡΤ 1 προβλήθηκε ντοκυμαντέρ με αφηγήσεις κατοίκων της Μολυβδοσκεπάστης και των κοντινών χωριών για την εισβολή των Ιταλών το 1940 στην περιοχή.

Για τα 35άχρονα της ποδοσφ. Ομάδας «ΠΙΝΔΟΣ» έγινε στη Μαθ. Εστία χορός όπου παραβρέθηκαν αρκετοί Κονιτσιώτες γιορτάζοντας το γεγονός με λαϊκό γλέντι.

• Στις 6/9 έγινε μνημόσυνο από το Δήμο Ιωαννιτών στο Μνημείο Σταυρακίου, όπου μεταξύ των άλλων εκτελέστηκαν την εποχή του Εμφυλίου και οι συμπατριώτες μας Β. Χαρίτου, Βασ. Καρράς και Ηλίας Μάνζος (1948).

• Πέντε χιλιάδες έδωσαν στο Γηροκομείο Κόνιτσας, στη μνήμη της θείας τους Πηνελόπης Γουσγούνη ο κ. Δημήτριος και η κ. Βασιλική Τσίλη.

• Στο βαθμό του Υπουργού προάχθηκε ο συμπατριώτης και φίλος τους περιοδικού μας Βασ. Βόσιος που υπηρετεί στην Καστοριά. Του ευχόμαστε και σ' ανώτερα.

Από τον Οκτώβρη άρχισαν τα μαθήματα μουσικής όπως και περίσυ, με πρωτοβουλία μιας ομάδας γονιών. Δάσκαλοι είναι οι περσινοί, Γιώργος Πρεβεζιάνος (αρμόνιο - ακορντεόν) και Δημήτρης Κούρτης (κιθάρα).

Γύρω στα 45 παιδιά θα έχουν την ευκαιρία να μάθουν κάποιο από τα τρία όργανα και να μυηθούν στη θεία τέχνη του Απόλλωνα και του Ορφέα.

• Λύκοι κατασπάραξαν αγελάδα στο βουνό της Λαγκάδας.

Εμείς και ΕΣΥ

Η λειτουργία του νοσοκομείου της πόλης μας, στα πλαίσια του Εθνικού Συστήματος Υγείας, μας έχει απασχολήσει πολλές φορές. Η τοποθέτηση ήδη δυο γιατρών, ενός χειρουργού και ενός γυναικολόγου - μαιευτήρα, με πλήρη απασχόληση, αποτελεί αισιόδοξο βήμα, που όμως χρειάζεται συνέχεια.

Όπως μας πληροφορούν τόσο από τη μεριά του νοσοκομείου, όσο και από τους υπεύθυνους του Κέντρου Υγείας, έχουν προκηρυχθεί επανειλημμένα θέσεις διαφόρων ειδικοτήτων (παθολόγου, μικροβιολόγου, ακτινοδιαγνώστη, παιδίατρου κ.λ.π), χωρίς όμως να υπάρξει ανταπόκριση.

Ασφαλώς κάτι δεν πάει καλά. Τα 30 κρεβάτια - Νοσοκομείου και Κέντρου Υγείας - θα πρέπει να είναι στη διάθεση των κατοίκων της επαρχίας όσο το δυνατόν γρηγορότερα.

Καμιά ολιγωρία η αργοπορία δεν συγχωρείται.

Το πρόβλημα των σκουπιδιών, άγνωστο πριν λίγα χρόνια στην περιοχή μας, άρχισε να γίνεται σοβαρό τελευταία.

Αυτό οφείλεται, από τη μια μεριά, στη διακίνηση μεγάλων πληθυσμών (εκδρομέων, τουριστών κ.α) και από την άλλη στα ρυπογόνα μέσα που χρησιμοποιούν σήμερα οι άνθρωποι σε όλους τους τομείς (νάυλον σακούλες, κονσερβοκούτια κ.α).

Μέσα κι έξω από τα χωριά, δίπλα σε εθνικούς η επαρχιακούς δρόμους, σε θάλασσες, ποτάμια ή λίμνες, αδειάζονται σωροί από παντοειδή σκουπίδια που σκορπούν τη δυσσομία σε αρκετή απόσταση και ασχημίζουν θαυμάσιους φυσικούς χώρους.

Ένας από τους πιο όμορφους χώ-

ρους της επαρχίας μας που δέχεται την κακομεταχείριση του ανθρώπου είναι και ο Βοϊδομάτης - το πασίγνωστο, ποτάμι μας - που χαρακτηρίζεται από τους ξένους μας ως το καθαρότερο στην Ευρώπη.

Αν επισκεφτεί κανείς το χώρο γύρω από την πέτρινη γέφυρα (Κλειδωνιά) θα δει σωρούς απο μισοκαμένα ξύλα, νάυλον σακούλες και κάθε λογής σκουπίδια που γίνονται εστίες μόλυνσης.

Και το Δασαρχείο Κόνιτσας διαμόρφωσε ολόκληρο το κομμάτι αυτό με παγκάκια τραπέζια, ξύλινα κ.α, για μια πολιτισμένη πρόσκαιρη διαμονή επισκεπτών εκεί στα βαθύσκια και δροσερά «σιάδια». Αλλά για τα σκουπίδια τι θα γίνει;

Βέβαια για όλα τα προβλήματα υπάρχει και κάποια λύση, αρκεί οι διάφορες κρατικές Υπηρεσίες, η Αυτοδιοίκηση, οι Σύλλογοι να ενδιαφερθούν.

Εμείς προτείνουμε, μια έστω προσωρινή λύση, ώσπου ν' αντιμετωπιστεί γενικότερα το καυτό πρόβλημα των σκουπιδιών, τουλάχιστο για το χώρο της Πέτρινης γέφυρας Βοϊδομάτη:

Με συνενόηση της Κοινότητας Κλειδωνιάς και του Δήμου Κόνιτσας, να πηγαίνει μια φορά την εβδομάδα ή και δυο το αυτοκίνητο του Δήμου σ' ορισμένα σημεία συγκέντρωσης των σκουπιδιών και να τα παίρνει. Νομίζουμε ότι η λύση είναι εφικτή. «Αμ έπος, αμ έργον» λοιπόν.

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ ΣΥΜΠΑΤΡΙΩΤΩΝ ΜΑΣ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Η Κονιτσιώτισσα Βασιλική, κόρη του συμπατριώτη και φίλου του περιοδικού μας Κώστα Ευαγγελίδη που σπούδασε με υποτροφία πρώτα στο Πανεπιστήμιο KLARK UNIBERSITY του WORCESTER MASS και ύστερα στο φημισμένο πανεπιστήμιο KOLUMBIA της Ν. Υόρκης, όπου και εργάζεται, αποφοίτησε την ιατρική με άριστα.

Μαζί με τους γονείς της, τη συγχαίρουμε και της ευχόμαστε και άλλες επιτυχίες στη ζωή της.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Αρραβώνες:

. Η Αλεξία Παν. Ρένζου αρραβωνιάστηκε με τον Στάθη Χαρίτο από την Αράχωβα.

. Αρραβωνιάστηκε την 18/10, ο Παναγιώτης Βαρβάτης και η Λίτσα Κωσταρά από την Άρτα.

. Η Φωτεινή Φ. Γαϊτανίδη αρραβωνιάστηκε με τον Βασίλη Κωσταντόπουλι από το Νεοχωρί Τρικάλων.

. Ο Δημήτριος Βλάχος και η Ασπασία Χ. Καραφλιά από την Κλειδωνιά (13/10).

Γάμοι:

• Έγιναν οι γάμοι: Του Χρήστου Κυρολίβανου από την Κόνιτσα και της Χαράς Χρηστογιάννη την 29/8.

• Του Παντελή Δερδέκη και της Λίτσας Μπούσιου από τη Φούρκα.

• Του Δημήτρη Νούτσου και της Δήμητρας Νάτση από τη Λαγκάδα, στη Λυκόρραχη, 19/7.

• Του Αθανασίου Τσουμάνη και της Όλγας Κ. Μάνθου από την Κόνιτσα, στην Αετόπετρα. Ο γάμος έγινε Παραδοσιακός, με λαϊκά όργανα.

• Του Πολυχρόνη Καλτσούνη από την Κλειδωνιά και της Ελένης Ζέρβα από την Λαμία την 30/8 στα Γιάννινα.

• Του Βασίλη Κ. Κυρίτση και της Δέσποινας Κοκάρη από τη Ρόδο στον Αγ. Νικόλα Κόνιτσας με ολονύχτιο γλέντι στα «Πλατάνια». (20/9).

• Του Αλέξη Πηλια και της Ιουλίας Α. Σιώμου από το Μαυροβούνι, την 27/9 με γλέντι στα «Πλατανια».

• Του Κώστα Γκούντα και της Σούλας Βλάχου την 27/9, με λαϊκό γλέντι.

• Της Κλειώς Κ. Ζδράβου και του Ανδρέα Τουφεξή από το Αγρίνιο της 17/10.

Γεννήσεις: Απόχτησαν κοριτσάκι στην Κόνιτσα την 26/8, ο Παντελής και η Κατερίνα Τζινέρη.

• Ο Αποστόλης και η Λεμονιά Στεργίου την 18/9 κοριτσάκι.

• Ο Γιάννης και η Μιμίκια Παπαδημητρίου κοριτσάκι την 21/9.

• Ο Σπύρος και η Χριστίνα Τσόγκα, την 25/9 κοριτσάκι.

• Ο Σταύρος και η Φρειδερίκη Γαϊτανίδη αγοράκι την 8/10.

• Ο Στυλιανός και η Νίκη Γκατζούνη απόχτησαν κοριτσάκι.

Βαπτίσεις:

Βάπτισαν τα παιδιά του οι:

Ο Λάμπρος και η Βασίω Τσούκα στην Κόνιτσα, το κοριτσάκι τους την 22/8. Όνομα Ευφροσύνη.

• Ο Ηλίας και η Σοφία Χορταρέα, το αγοράκι τους την 29/8. Όνομα νεοβάπτιστου, Νίκος.

• Ο Αποστόλης και η Αναστασία Ζδράβου την 4/10 στο Καλπάκι το γιό τους. Όνομα Γιώργος.

• Την ίδια μέρα στην Κόνιτσα βάπτισαν το αγοράκι τους ο Νίκος και η Ιφιγένεια Ιατρού. Όνομα Απόστολος και ο Τάσος και η Ελένη Αηδόνη το γιό τους την 25/10. Όνομα Βασίλης.

Θάνατοι:

Πέθανε και κηδεύτηκε στην Αθήνα, στις 12 Σεπτέμβρη, η Αριστούλα Καρρά ετών 88 από την Εξοχή της Κόνιτσας. Ήταν σύζυγος του Βασίλη Καρρά που μαζί με του Ηλία Μάντζιο - θύματα του εμφυλίου εκτελέστηκαν το 1948 στο Σταυράκι Ιωαννίνων, μαζί με τους Γιαννιώτες πολίτες της μεγάλης δίκης των Ιωαννίνων.

• Πέθανε και κηδεύτηκε στην Αθήνα στις 11 Σεπτέμβρη, ο Χαρίσης Μάρμπας από το Μάζι, ετών 80, αγωνιστής της Εθν. Αντίστασης του ΕΛΑΣ.

.Στην Αθήνα πεθανε την 1/9 η Ευθαλία Ναπ. Παπακώστα και κηδεύτηκε στην Κόνιτσα στις 2/9. Ήταν 73 χρόνων.

• Στην Καλλιθέα Κόνιτσας πέθανε την 13/9 ή Ελένη Α. Στέφου ηλικίας 85 ετών.

• Στην Κόνιτσα πέθανε η Πηνελόπη Γ. Γουσγούνη, την 16/9 σε ηλικία 83 ετών.

• Στην Αθήνα πέθανε την 12/10, ο Νικόλαος Κοκοβές και κηδεύτηκε την επόμενη μέρα στην Κόνιτσα. Ηλικία 67 ετών.

• Την 18 πέθανε στο Νοσοκομείο Ιωαννίνων ο Αποστόλης Ε. Ευαγγέλου από την Κλειδωνιά και κηδεύτηκε την 19/10 στο χωριό του. Ήταν μόλις 26 ετών.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Αρκετοί φίλοι - συνδρομητές του περιοδικού μας έχουν περισσότερο από 3 χρόνια να στείλουν τη συνδρομή τους.

Τους παρακαλούμε για άλλη μια φορά, να τακτοποιήσουν την εκκρεμότητα γιατί θα υποχρεωθούμε να διακόψουμε την αποστολή του περιοδικού.

Η εκδοσή του στηρίζεται αποκλειστικά στις συνδρομές!

Η Συντ. Επιτροπή

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ – ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

	Δολ.	Νάτσης Αριστείδης Αθήνα	1.000
Λέτσιου Έλλη USA	20	Μαυρομάτης Γ. Ηγουμενίτσα	1.000
Κυρίτση Πόπη Αυστραλία	20	Κυργιάννη Πηνελόπη Αθήνα	1.000
	Δρχ.	Κιτσαντώνης Ιωάννης Αθήνα	1.000
Αποστόλου Απόστ. Καματερό	5.000	Τζιόβας Φρίξος Γιάννενα	1.000
Κήτας Θύμιος	3.000	Τσίλης Κων/νος Αθήνα	1.000
Ζήκας Κων/νος Γερμανία	2.500	Πορφυριάδης Θανάσης Αίγιο	1.000
Ζιώγας Θωμάς Αθήνα	2.000	Νούτσης Κώστας Αθήνα	1.000
Δημάδης Χρήστος Αθήνα	2.000	Τσάνος Δημήτριος Αθήνα	1.000
Παπαδημητρίου Κων/νος Αθήνα .	2.000	Γκότζος Αλέκος Κόνιτσα	1.000
Νάκος Στέφανος Κιάτο	2.000	Ζαφείρης Σοφ. Πυρσόγιαννη	1.000
Κουτρομπίνας Χρήστος Κορωπί	2.000	Γιάκας Κων/νος Σέρρες	1.000
Ευαγγέλου Δημήτριος Γιάννενα ...	2.000	Γαζώνας Βαγγέλης Γιάννενα	1.000
Γκουντουβά Νίκη Αθήνα	1.500	Σπανός Γιάννης Αθήνα	1.000
Μάλιακας Παύλος Αθήνα	1.500	Κολοκοτρώνης Θεόδ. Αθήνα	1.000
Στέρσιος Ναπολέον Αθήνα	1.500	Χατζής Διομήδης. Αθήνα.	1.000
Ντάμας Παναγιώτης Κέρκυρα	1.500	Κατσούκης Κώστας Λάρισα.	1.000
Κυριάκης Μαργαρίτης Λάρισα	1.500	Θεοδωρίδης Δημητ. Θεσ/κη	1.000
Βυρτσώνη Μελλομένη Θεσ/κη	1.500	Παπαδημητρίου Γιώρ. Ζάκυνθος .	1.000
Μπληθικιώτης Νίκος Αθήνα	1.500	Γκάσιος Χρήστος Γιάννενα.	1.000
Ζώη - Κούση. Ουρανία Αθήνα	1.000	Μηναδάκη Μαρία Αθήνα	1.000
Ζώης Θωμάς Αθήνα	1.000	Γεωργιάδης Αναστ. Γιάννενα	1.000
Νατσιοπούλου Ευρίκλ. Πουρνιά ...	1.000	Τζιμοπούλου Ελένη Βόλος	1.000
Προπόδης Παύλος Αθήνα	1.000	Τζουμέρκας Νίκος Αθήνα	1.000
Πορφυριάδης Γιώργος Βέροια	1.000	Πάντος Γεώργιος Αθήνα	1.000
Πορφύρης Κων/νος Κόρινθος	1.000	Αδαμαντίδης Ιωάννης Αθήνα	1.000
Βετσόπουλος Ελευθ. Αγρίνιο	1.000	Ζέρβας Βύρων Φλώρινα	1.000
Παπαλάμπρου Δημ. Αθήνα	1.000	Αθανασίου Παναγιώτης Κόνιτσα .	1.000
Γκόρτσος Νικόλαος Αθήνα	1.000	Παπαγιάννης Μιχάλης Θεσ/κη ...	1.000
Ρόβας Βασίλης Αθήνα	1.000	Βουρδούκας Λεωνίδα Αθήνα	1.000
Τζίνας Νικηφόρος Καματερό	1.000	Τσάγκας Βασίλης Νεστόριο	1.000
Τσάνος Ευάγγελος Αθήνα	1.000	Ζωγράφος Κων/νος Λυκόβρυση ..	1.000
Τσάτσης Σπύρος Αθήνα	1.000	Καραμπέτσης Βασίλης Αθήνα	1.000
Τζιάτζιος Γιώργος Αθήνα	1.000	Τσινάβαλος Νίκος Αθήνα	1.000
Γώγος Γιώργος Γρεβενά	1.000	Παπαχρήστου Επαμειν. Αθήνα ...	1.000
Ρέντζος Παναγιώτης Γιάννενα	1.000	Γιούσος Κων/νος Αθήνα	1.000
Σκούφιας Δήμος Γιάννενα	1.000	Γκότζος Κων/νος Αθήνα	1.000
Μαργαρίτης Κώστας Αθήνα	1.000	Γκότζου Χρυσάνθη Αθήνα	1.000
Νίκου Ευθύμιος Αθήνα	1.000	Ντάνης Αθανάσιος Θεσ/κη	1.000
Σβάρνας Στέργιος Αθήνα	1.000	Λασπούικου Λουκία Αθήνα	1.000
Βόσιος Ιωάννης Αθήνα	1.000	Γέγιος Γιώργος Αμφιλοχία	1.000
Δέρβος Θωμάς Αθήνα	1.000	Γαλάνης Νίκος Αθήνα	1.000
Τζαμπούρας Πανταζής Αθήνα	1.000	Κουτσούκου Λίτσα Αθήνα	1.000
Κίγκα Ευθαλία Γιάννενα	1.000	Καλογήρου - Α. Π Λάρισα	1.000

Μάνθος Γιάννης Αθήνα	1.000
Ζιούλης Κων/νος Αθήνα	1.000
Φίλιος Σπύρος Αθήνα	1.000
Βρυζώνης Νίκος Αθήνα	1.000
Γκρασοπούλου Δέσπ. Θεσ/κη	1.000
Μπαλασοπούλου Ελένη Πάτρα ...	1.000
Τσίπας Νίκος Αθήνα	1.000
Μεσσής Αναστάσιος Θεσ/κη	1.000
Παπαζήσης Γιώργος Αθήνα	1.000
Εξάρχου Α. Γιώργος Κέρκυρα	1.000
Σπανός Νίκος Πηγή	1.000
Κοντοδήμος Γεώργιος	1.000
Πορφυρίου Νίτσα Φιλιάτες	1.000
Κήτας Δημήτρ. Γιάννενα	1.000
Λαμπρίδης Κώστας Θεσ/κη	1.000
Σβάρνας Ιωάννης ;	1.000
Τσιλίφης Χρήστος ;	1.000
Στέφος Χαρίλαος Αθήνα	1.000
Ντάφλης Δημήτρ. Κόνιτσα	1.000
Τσελίφης Αθανάσιος Αθήνα	1.000
Γιάννος Λάμπρος ;	1.000
Μιλίγκος Περικλής	1.000
Μπληθικιώτης Χρήσ. Θεοτόκος ..	1.000
Καπακλής Παναγιώτης Αθήνα	1.000
Μακρίος Βαγγέλης Γιάννενα	1.000
Μπούσμπουλας Κώστας Αθήνα ..	1.000
Γκότζος Γεώργιος Αθήνα	1.000
Κίτσιος Απόστολος Αθήνα	1.000
Οικονομίδου Ζωή Αθήνα	1.000
Παπαχρήστου Βασίλης Αθήνα	1.000
Τσιλίφης Ιωάννης Αίγιο	600
Γέγιος Ιωάννης Μόλιστα	500
Πανταζής Νίκος Αίγιο	500
Μουκοβίνας Κώστας Μεσοβούνι	500
Λαζαρίδης Κώστας Κουκούλι	500
Κυρζίδης Κώστας Αθήνα	500
Λαμπρίδη Βασίλης Κόνιτσα	500
Κατής Απόστολος Αθήνα	500
Παρασκευάς Αντώνης Μάζι	500
Βαφόπουλος Κώστας Αθήνα	500
Παπαχρήστου Παντελής Αθήνα	500
Βόσιος Παναγιώτης Θεσ/κη	500
Γκόγκος Ιωάννης Αθήνα	500
Τσιατσιάς Βασίλης Αθήνα	500
Χατζηθεοδώρου Νίνα Σέρρες	500
Τσιλίφης Γιώργος Τράπεζα	500

Κούκης Χρήστος Αθήνα	500
Θεολογού Στέφανος Αθήνα	500
Δήμου Στέφανος Αθήνα	500
Κίτσιος Γεώργιος Πηγή	500
Καραγιάννης Βαγγέλης Κόνιτσα ...	500
Ζήνδρος Βασίλης Κόνιτσα	500
Κίτσιος Θανάσης Κόνιτσα	500
Κατσιώτας Κων. Αγρίνιο	500

ΔΩΔΕΚΕΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Γαχεία εξυπηρέτηση από το 24ωρο

τηλ. οικίας 22015 - 22648

71 - πιάτσας 22471

ΚΟΝΙΤΣΑ

ΤΕΧΝΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

ΓΙΑΝΝΗ ΣΑΚΚΟΒΛΗ

αρχιτέκτονα μηχανικού-πολεοδόμου

ΚΟΝΙΤΣΑ τηλ 22330

κτίριο εμπορικού